

Політичний діалог України-ЄС передбачає, що співробітництво з питань внутрішніх реформ реалізується завдяки тому, що внутрішня політика ґрунтується на спільних для Сторін принципах, зокрема таких, як стабільність і дієвість демократичних інституцій, верховенство права та повага до прав людини і основоположних свобод, про які йдеться також у статті 14 вже згаданої Угоди [1]. Відповідно до вказаного, співробітництво буде спрямоване, зокрема, на зміцнення судової влади, підвищення її ефективності, гарантування її незалежності та неупередженості та боротьбу з корупцією. Співробітництво у сфері юстиції, свободи та безпеки буде відбуватися на основі принципу поваги до прав людини та основоположних свобод [1]. Отже наступним напрямом розвитку національного законодавства у сферах, які нас цікавлять, буде імплементація норм міжнародного права з захисту прав людини, які вже ратифіковані Україною, у норми законів та підзаконних актів нашої держави.

Завершуючи розгляд проблематики розвитку національного законодавства у сфері державної служби та служби в органах місцевого самоврядування в контексті політичного діалогу Україна-ЄС можна визначити такі магістральні напрями цих процесів:

- змістовне наповнення з питань гарантування безпеки, суверенітету та захисту територіальної цілісності держави, економічного розвитку;
- стабільний розвиток (постійний незупинний розвиток);
- зміна цінностей та формування державницької культури нового типу;
- імплементація норм міжнародного права з захисту прав людини, які вже ратифіковані Україною, у норми законів та підзаконних актів нашої держави
- консолідація та активність Верховної Ради України;
- якісна підготовка законопроектів відповідальними відомствами;
- попередження маніпуляцій з боку політичних сил, громадських організацій тощо.

Список використаних джерел

1. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/984_011.
2. Звіт про виконання угоди про асоціацію між Україною та європейським союзом (за 2017 рік) / Урядовий офіс з питань європейської інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eu-ua.org/zvity-pro-vykonannia-uhody-pro-asotsiatsiiu>

Коледа Г.

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ СФЕРОЮ ТУРИЗМУ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ

В Україні активно здійснюються процеси децентралізації влади, в результаті яких основою нової системи місцевого самоврядування мають стати об'єднані

територіальні громади (ОТГ), які утворюються на добровільній основі за законодавчо визначеною процедурою з власними органами самоврядування, у тому числі виконавчими органами рад, а тому і значна частина повноважень у сфері туризму має бути передана органам місцевого самоврядування, де такі повноваження можна реалізовувати найбільш успішно. Забезпечення прискореного розвитку сфери туризму в умовах децентралізації та розширення повноважень місцевих органів публічної влади сприятиме комплексному розвитку територій, зокрема створенню сприятливих умов для залучення інвестицій у розбудову туристичної інфраструктури, формуванню позитивного іміджу України, як країни привабливої для туризму. Саме тому проблема вдосконалення системи управління сферою туризму на регіональному рівні в Україні є надзвичайно актуальною і потребує нових підходів.

Система (від грец. *systema* – ціле, складене із частин), за визначенням Н. Р. Нижник, – це сукупність взаємопов'язаних та розміщених у певному порядку елементів кількісного цілісного утворення [1].

Система управління сферою туризму є, на нашу думку, складовою системи публічного управління, сукупністю взаємопов'язаних та взаємодіючих структурних компонентів, суб'єктів та об'єктів публічного управління (органів державного управління та місцевого самоврядування, професійної спільноти фахівців-управлінців у сфері туризму), що в межах визначеної компетенції, на підставі законодавства справляють організуючий вплив на суспільні відносини шляхом реалізації управлінських функцій та технологій стратегічного управління сферою туризму, а також взаємовідносин між цими органами з метою забезпечення комплексного розвитку територій, створення умов для забезпечення прискореного розвитку сфери туризму, перетворення її у високоєфективну, інтегровану у світовий ринок галузь.

Основними компонентами системи управління сферою туризму на регіональному рівні є органи державної влади та органи місцевого самоврядування. На сьогодні суб'єктами регулювання туристичної діяльності на регіональному рівні є: обласні та районні державні адміністрації, а також органи місцевого самоврядування – обласні, районні, міські, сільські та селищні ради, об'єднані територіальні громади. В умовах децентралізації влади в Україні значно зростає роль таких важливих складових системи управління сферою туризму на місцевому рівні, як органи місцевого самоврядування. Їх діяльність регулюється згідно Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» [3].

Сьогодні функції та повноваження центральних та місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо розвитку сфери туризму на обласному та районному рівні часто перетинаються, існує відсутність узгодженості та координації запланованих заходів. В Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні прописані основні проблеми на регіональному та місцевому рівні, а також зазначено про необхідність: розмежування повноважень між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування на засадах децентралізації влади; запровадження механізму державного контролю за відповідністю Конституції та законам України рішень органів місцевого самоврядування та якістю надання

населенню публічних послуг; максимального залучення населення до прийняття управлінських рішень, сприяння розвитку форм прямого народовладдя [2]. Ці проблеми впливають і на розвиток туристичної галузі.

На даний момент, враховуючи те, що створення в органах державної влади та органах місцевого самоврядування структурних підрозділів з питань розвитку туризму носить лише рекомендаційний характер, система та структура апарату управління сферою туризму на регіональному та місцевому рівнях в умовах децентралізації влади в Україні є дуже різноманітною, а діяльність її окремих елементів недостатньо узгодженою й характеризується відсутністю злагодженої взаємодії.

Таким чином, на сьогоднішній день система управління сферою туризму на регіональному та місцевому рівнях в умовах децентралізації влади в Україні залишається невпорядкованою, вибудованою на особистих та лобістських засадах, має нерівномірний склад штатних осіб, недостатнє фінансування, а також нецільове використання наявних коштів. Окрім того, система управління сферою туризму на регіональному та місцевому рівнях залежить від людського фактору та є дуже нестабільною до впливу політичних змін. Саме тому потрібно в умовах децентралізації влади створити такий механізм, який за наявності нестабільного середовища впливу буде ефективно працювати навіть при мінімальному бюджетуванні туристичної галузі, різній кількості працівників у цій сфері та забезпечуватиме високий рівень їх професіоналізму. Це має бути забезпечено шляхом створення туристичних відділів на регіональному та місцевому рівні; підготовки, спеціалізації та підвищення кваліфікації професійної спільноти фахівців-управлінців для сфери туризму та розробки кваліфікаційних вимог до них; удосконалення законодавства в сфері державно-приватного партнерства з метою адаптації зарубіжного досвіду приватно-партнерських консорціумів, що займаються маркетингом, консолідацією бізнесу, а також проактивно імплементувати світовий досвід моделей участі держави в організації й регулюванні розвитку туристичної галузі на регіональному рівні.

Список використаних джерел

1. Нижник Н.Р. Системний підхід в організації державного управління / Н.Р. Нижник, О.А. Машков. – К.: Вид-во УАДУ, 1998. – 160 с.
2. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: постанова Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 р. № 333-р [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80#n8>
3. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 06.10.1998 № 280/97-ВР/ Відомості Верховної Ради України (ВВР) . – Офіц. вид. – 1997. – № 24, ст.170 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/main/280/97-%D0%B2%D1%80>